

කහ වගාවෙන් මධ්‍යම ස්වයං රැකියාවක්

සින්ප්‍රොටේස් කුලයට අයත් වන කහ කර්කියුමා ඩෙමෙස්ටිකා කර්කියුමා ලොන්ගා යන උද්භිද ශාඛ වලින් හැඳින්වේ. දකුණු හා ගිණිකොණ දිග ආසියාවේ සම්භවය වී ඇති අතර, කහ ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරන රටවල් වනුයේ ඉන්දියාව, චීනය හා ඉන්දුනීසියාව වේ. ආනයනය කරන රටවල් වනුයේ ඉරානය, එංගලන්තය හා ජපානයයි.

ආහාර කර්මාන්තයේදී වර්ණ ගැන්වීමේ ප්‍රතිකාරකයක් ලෙසත්, කුඩාබඩු හෝගයක් ලෙසත් කහ ප්‍රයෝජනයට ගනී. තවද රෙදි කර්මාන්තයේදී පැහැය ගැන්වීමටද භාවිතා කරයි. ඖෂධීය ගුණයෙන් යුක්ත වන කහ විවිධ රෝග සඳහා භාවිතා කරන අතර, විෂබීජ නාශකයක් ලෙසද භාවිතා කරනු ලැබේ. තවද ආගමික වාරිත සඳහාද කහ උපයෝගී කරගනු ලැබේ. මේ අනුව සලකා බලන කල අපගේ වදිනෙදා දිවියේ අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍යයක් ලෙස කහ හැඳින්විය හැකිය.

කහ ගෘහය පළල් පත්‍ර සමූහයකින් යුක්ත වන අතර, අඩි 2- 3 ක් පමණ උසට වැඩේ. මෙම බෝගයේ ආර්ථිකමය වශයෙන් වටිනාකම ඇත්තේ භූගත ~~කහ ප්‍රතිකාරකය~~ රෙරෙසෝමයේ පැහැය අනුව කහවල ගුණාත්මක තත්ත්වය වෙනස් වේ. එනම් රෙරෙසෝමයේ පටක

තද කහ හෝ තැඹිලි පැහැයෙන් යුක්තවීම ඉහල ගුණාත්මක ලක්ෂණයක් වේ.

දේශීයව කහ වගාව තෙත් කලාපයේ පහතරට හා මැදරට ගෙවතු බෝගයක් ලෙස ප්‍රචලිතව ඇතත්, පොල් වගාවන් තුළ අතුරු බෝගයක් ලෙසද වගා කල හැකිය. කුරුණෑගල, බදුල්ල, මාතර, කළුතර, ගාල්ල, රත්නපුර, කැගල්ල, මහනුවර හා මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්කවල කහ වගා කෙරේ.

පරිසර අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 2000 දක්වා ප්‍රදේශවල කහ වගා කළ හැකිය. තවද වියළි කලාපයේ ජල සම්පාදන තත්ත්වයන් යටතේද වගා කල හැකිවේ. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මි.මී. 1500 ට හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය අතර, පසෙහි වැඩි තෙත් ස්වභාවයක් අවශ්‍ය හෙයින් මිශ්‍ර වගාවක් ලෙසද වගා කල හැකිය. විවිධ පස් වර්ගවල කහ වගා කල හැකි වුවත්, ජලවහනය සහිත වැලි සහිත ලෝම පස යෝග්‍යය. පසෙහි පී.එච්. 5.5-6.5 ක් විය යුතුය.

අනෝමා ප්‍රේමතිලක
පර්යේෂණ නිලධාරී
උද්‍යාන බෝග පර්. හා සංආයතනය
ගන්තොරුව - පේරාදෙණිය.

සිටුවීම

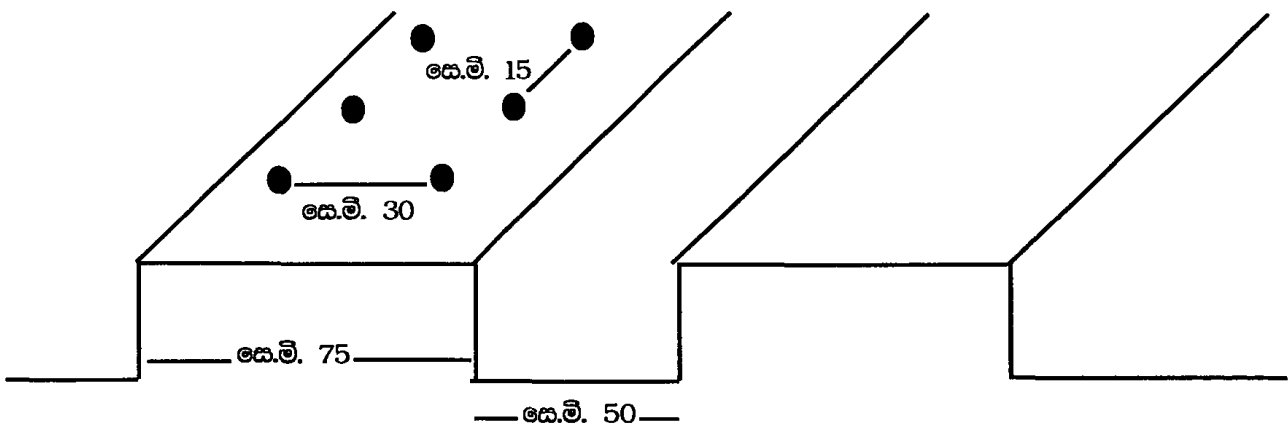
දේශීයව කහ වගාව ස්ථාපනය කල යුත්තේ යල් කන්නයේ වැසි සමඟ මාර්තු හෝ අප්‍රේල් මාසවලය. වගා කාලය මස 8 -10 ක් පමණ වේ. ස්වභාවයෙන් බෝගයේ වර්ධක කොටස් කහ පැහැවී ජනවාරි මාසයේ වියළී යයි. මෙම

බෝගය නිරූපිත සඳහා වැඩි කැමැත්තක දැක්වුවත් බහුලව වගා කරනුයේ මද සෙවන තත්ත්වයන් ඇති ගෙවතු හා පොල් කෙසෙල් වැනි බෝග අතර අතුරු බෝගයක් ලෙසිනි. වඩා සෙවන තත්ත්ව යටතේ වගා කිරීම බෝගයේ අස්වැන්න අඩුවීම කෙරෙහි බලපානු ඇත.

කේන්ද්‍ර සකස් කිරීම

සෙ.මී 35-40 ක් ගැඹුරට කේන්ද්‍රයේ සිසැම කර හොඳින් සිටුවීමට සකස් කළයුතුයි. සිටුවීම සඳහා වැටි හෝ පාත්ති සුදුසුය. පාත්ති සැකසීමේදී පාත්තියක පළල සෙ.මී.75 ක් පමණ විය යුතුය. දිග තමන්ට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සකස් කරගත හැකිය. එනම්, කේන්ද්‍රයේ ප්‍රමාණය අනුව වේ. එක් පාත්තියක දෛශ්‍රියක් සිටින සේ සෙ.මී. 30 ක පරතරයට සිටුවිය යුතුය. පාත්ති දෙකක් අතර, සෙ.මී. 50 ක පරතරයට කාණු සැකසිය යුතුය. ජේලිය තුළ සෙ.මී. 15 ක් පරතරය සිටින සේ රෙරෙසෝම සිටුවිය යුතුය.

රූප සටහන: 1

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

සිටුවීම සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය වශයෙන් තෝරාගනුයේ ඇතිලි රෙරෙසෝම වන අතර, හොඳින් මේරු අග්‍රස්ථ අංකුර එකක් හෝ දෙකක් තිබිය යුතුය. තෝරාගත් රෙරෙසෝම සිටුවීමට පෙර කැප්ටන් හෝ තිරාම් වැනි දිලිර නාශකයක මිනිත්තු 5-10 ක් පමණ ගිල්වා තබා ගැනීමෙන් පසු සිටුවිය යුතුය. මෙසේ ප්‍රතිකාර කිරීමෙන් දිලිර රෝග ආසාදනය අඩුවීමට ඉඩ ඇත. සිටුවීමට ගන්නා රෙරෙසෝමයක බර ග්‍රෑම්ස් 35 ක් 40 ක් පමණ විය යුතු අතර, හෙක්ටයාරයක් වගා කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් කිලෝග්‍රෑම් 1500 - 1700 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ.

පොහොර යෙදීම

කහ බෝගය කාබනික පොහොර හා පොටෑසියම් පොහොර සඳහා විශේෂයෙන් සංවේදීතාවයක් දැක්වයි.

යොදන අවස්ථාව හෙක්ටයාරයකට/කි.ග්‍රෑ.	කාබනික පොහොර	යුරියා	සාන්ද්‍ර සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේට් බීජ පොටෑෂ්
මූලික (සිටුවන අවස්ථාවේදී)	2200	60	150	60
පලමුවන මතුපිට (සිටුවා මාස 1 1/2-2 අතර)	-	75	-	75
දෙවන මතුපිට (සිටුවා මාස 3 1/2-4 අතර)	-	75	-	75

වගා පාලනය හා නඩත්තුව

වල් පැළෑටි මර්ධනය හා පසෙහි තෙතමනය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පාර්ති වසුන් කළ යුතුය. වසුන් සඳහා පිදුරු, දහයියා, ලිකුඩු, වියළි කොළ යෝග්‍ය වන අතර, මෙමගින් කාබනික ද්‍රව්‍යයන්ද පසට එකතු වේ. රෙරෙසෝමයෙන් පැළ මතුවී වැටෙන තුරු වල් පැළෑටි ඉවත් කළයුතු අතර, පැල සඳහා පස් ලං කිරීම මතුපිට පෝර යෙදීමේදී කළ හැකිවේ.

කෘමි හානි හා රෝග

වාසනාවකට මෙන් මෙම බෝගයට කෘමි හානි හා රෝග ඉතාමත් අල්ප වශයෙන් හානි ගෙනදේ. එහෙත් කඳු විදින දළඹුවා ගෙන් හානි පැමිණේ. මෙම හානියේදී ගොබය වියලී යයි. වගාව සුපරීක්ෂා කිරීමෙන් මර්ධනය කළ හැකිය. රෝග වශයෙන් කොළ පුල්ලි රෝගය කහ වගාවට හානිකර වේ. මේ සඳහා තඹ අඩංගු දීලීර නාශක ඉසීමෙන් රෝගය මර්ධනය කළහැකිය.

අස්වැන්න නෙලීම

සිටුවා මාස 8 -10කට පසු අස්වැන්න නෙලාගත හැකිය. මෙම අවදිය වන විට ගසෙහි පත්‍ර කහ පැහැයට පත්වී

වියලීමට පටන් ගනී. අස්වැන්න නෙලීමේදී රෙරෙසෝම වලට හානි නොවන ලෙස අස්වනු නෙලිය යුතුය. සාමාන්‍යයෙන් හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් ටොන් 15 -20 ක් පමණ අස්වනු ලබාගත හැකිය.

අස්වැන්න වියළා පදම් කිරීම

අස්වැන්න නෙලාගත් පසු නැවත වගා කිරීම සඳහා බීජ වශයෙන් සම්මත ප්‍රමිතියට අනුව ඇතිලි අල වෙන්කර සෙසු අල වියලා පදම් කරගත යුතුය. පළමුව අස්වනු නෙලාගත් මව් අල හා ඇතිලි අලවල මුල් කැබලි හා පස් වෙන් කර හොඳින් සෝදන්න මෙසේ පිරිසිදු කරගත් අල වලින් මව් අල වෙන්කර දිගු අතට කැලී 4 ක් පමණ වනසේ කපාගත යුතුය. මව් අල හා ඇතිලි අල වෙන වෙනම හෝ එකට තම්බා ගත හැක. ඉන්පසු පොලිසැක් බැගයකට පිරිසිදු කරගත් කහ කැබලි බහාලන්න. මෙසේ කහ කැබලි බහාලන ලද බැගය කට පළල් බදුනක වතුර උතුරුවා එම උතුරන වතුරෙහි විනාඩි 20 - 30 ක් පමණ තැම්බීමට තබන්න. පසුව බැගය පිටතට ගෙන එහි ඇති කහ කැබලි දිනක් පමණ මද පවහේ වියලීමට තබන්න. කහ නියමිත ප්‍රමාණයට තැම්බී ඇත්දැයි බැලීමට කහ

කැබලිලක් ගෙන දෙකට කැඩීමේදී නුල් මෙන් ඇදේ නම් හෝ කුරක් පහසුවෙන් කහ කැබලිල පසා කිරීමට හැකි නම් කහ නියමිත ප්‍රමාණයට තැම්බී ඇතැයි නිගමනය කළ හැකිය. මද පවහේ දිනක් වියලන ලද කහ කැබලි පසුව දින 5-6 ක් පමණ තද අවිවේ වියලීම කළ යුතුය. කහ කැබලි හොඳින් වියලී ඇත්නම් නොනැමී තද ගතියෙන් තිබේ. සාමාන්‍යයෙන් වියලී කහ කිලෝවක් ලබා ගැනීමට අමු කහ කිලෝ 5 ක් පමණ අවශ්‍යය.

මෙසේ වියළාගත් කහ කැබලි පසුව ඔප දැමීම කළ යුතුය. ගෝනියකට කහ කැබලි බහා බිම ගැසීමෙන් පිට පොත්ත ඉවත්වී ඔප වැටීම සිදුවේ. කහ කැබලි විශාල ප්‍රමාණයක් ඇත්නම් විශේෂයෙන්

පිළියෙල කරන ලද උපකරණයකට දැමීමෙන් ඔප කරගත හැකිය. එනම් සිලින්ඩරාකාර පිප්පයක් සේ ඇති මෙම උපකරණයෙහි දෙපැත්තෙන් අල්ලා ගැනීමට ලියක් සවිකර ඇත. මෙම භාජනය තුලට කහ කැබලි දමා විනාඩි 10 ක් පමණ කරකැවූ විට දිප්තිමත් ලෙස කහ ඔප වැටේ.

අද වෙළඳ පොලෙහි මෙසේ දිප්තිමත් ලෙස ඔප දැමූ කහ කැබලි සඳහා හොඳ මිලක් පවතියි. තවද මෙම කහ කැබලි ඇඹරුම් හලක කුඩුකර පැකට් කිරීමට පුළුවන. මෙසේ කහ කුඩු කර පැකට් කිරීමෙන් ස්වයං නිෂ්පාදනයක් ඔබට වෙළඳ පොලට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ආදායම් මාර්ගයක් උපයා ගත හැකිය.

පලතුරු තෝරවිල්ලක්

මෝරා ඉදුන කළ දම් පාටින් දිලෙ	න
නැරා වටකුරුය භූගෝලය ලෙසි	න
සාරා මද බුදිනි ලෙලි හැර සැම ද	න
තෝරා කියන් සකි මෙම ගෙඩිය අදරි	න
ගොරක රුකේ අති තතුමය පෙනෙන ලෙ	ස
එරක නොවෙයි මහ කොළ මෙරුකෙහි වෙන	ස
අධික රසයි මෙහි එල මද මිහිරි ලෙ	ස
නියත දනුව මැන්ගුස් ගෙඩි සකි මෙලෙ	ස